

Het kompas van de Ardèche

15 manieren om je onder te dompelen in de streek

2

Bij de bron van de Loire – Mont Gerbier de Jonc

De kale Mont Gerbier de Jonc en Mont Mézenc maken deel uit van de vulkanische Montagne Ardéchoise, de oostelijke uitlopers van het Massif Central. Ze zijn in Frankrijk vooral een begrip omdat hier de Loire ontspringt. Aan de voet van de bergtoppen liggen heldere meertjes, naaldbossen, heidevelden en geurige bergweiden.

Moeiteloos naar de top

Vanaf het parkeerterrein aan de D122 is het maar een klein stukje lopen naar de top van de 1551 m hoge **Mont Gerbier de Jonc** 1, die van dichtbij niet veel meer lijkt dan een grote hoop stenen in een weiland (maar stevig schoeisel is wel aan te raden!). Als je de wegwijzers volgt, kun je de 150 hoogtemeters in 20-30 minuten bedwingen. Je beloning is een onvergetelijk uitzicht over de heuvels en dalen van de Ardèche.

Aan de voet van de weg ligt de **Source de la Loire** 2, maar ik moet erbij zeggen dat ook andere bronnen in de race zijn voor die titel. Als officiële bron geldt hier een beekje dat in een stenen

De Loire, de langste rivier van Frankrijk, begint als een rustig kabbelend beekje

hut ontspringt. Elk jaar komen zo'n 450.000 toeristen dit beekje van nationaal belang bezichtigen, dat hier aan zijn verre reis door Frankrijk begint. 's Zomers kan het dus druk zijn, en dat geldt ook voor de klimroute naar de top – daarom kun je via een ander pad weer naar beneden.

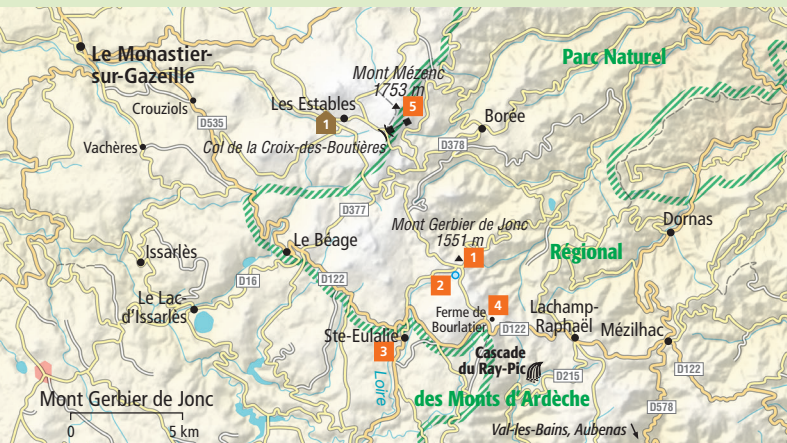
Landelijke architectuur

Het is de moeite waard om een uitstapje te maken naar **Ste-Eulalie** 3, een bergdorp met enkele boerderijen die onder monumentenzorg vallen. Sommige hebben een dak van brem, andere van platte stenen (*lauze*). Het vulkanische klinksteen is goed snijbaar, en de loodzware daken houden ook bij noodweer stand. Voor de karakteristieke bremdaken (*paillisse*) werd brem met dennentakken vervlochten. Tegenover het raadhuis staat de Ferme de Clastres, een voorbeeld van deze landelijke architectuur. In de zomermaanden is de boerderij zo nu en dan open voor bezichtiging.

De dakconstructie van de 17e-eeuwse **Ferme de Bourlatier** 4 lijkt wel een reusachtige scheepsromp die op zijn kop ligt. Op deze vlakte op 1380 m hoogte heeft het met lei gedekte dak regelmatig zware stormen moeten trotseren. De ongewoon grote boerderij (50 m lang en 10 m breed) doet inmiddels dienst als museum, waar je meer te weten kunt komen over het traditionele leven van de boeren en de herderstradities in de Montagne Ardéchoise.

M
MÉZENC

De nabijgelegen **Mont Mézenc** 5 mag met 1753 m dan het hoogste punt van de Ardèche zijn, de top steekt nauwelijks boven de hoogvlakte uit. Vanuit het dorpje Borée gaat een mooie wandelroute omhoog, maar je kunt de klim ook beginnen vanaf de bergpas op de Col de la Croix des Boutières (GR7, heen en terug 80 min.). Ook op de Mont Mézenc ontvouwt zich een grandioos uitzicht op de Cevennen, het Rhônedal en de Alpen.

INFO EN OPENINGSTIJDEN

Syndicat d'Initiative: 07510 Ste-Eulalie, Hôtel de Ville, tel. 04 75 38 89 78, montagnedardeche.com. Andere interessante website: mezenclairemeygal.com.

Ferme de Bourlatier 4: aan de D122, bourlatier.fr, mei-juni wo.-vr. 14.30-17.30, za.-zo. 10.30-18, juli-aug. dag. 10.30-18, sept. wo. 14.30-17.30, za.-zo. 14-18, okt. wo., za.-zo. 14.30-17.30 uur, toegang gratis.

ETEN EN DRINKEN

L'Auberge des Calades 6: 43150 Les Estables, tel. 04 71 04 05 21, auberge-des-calades.fr, reserveren is aan te bevelen, overnachting €, restaurant €-€. Les Estables ligt al in het departement Haute-Loire en is het hoogst gelegen dorp van het Massif Central. Hongerige wandelaars kunnen een hapje eten bij dit hotel-restaurant, waar de gerechten met regionale ingrediënten worden bereid. Er zijn maar een paar kamers.

Uitneembare kaart: F/G 1/2 | **Auto:** vanuit Vals-les-Bains via de D578 naar Mézilhac, dan de D122 richting Ste-Eulalie | **Wandelkaart:** IGN 2836 E

Côtes du Rhône

Veel oude panden zijn verloren gegaan in de Tweede Wereldoorlog, toen een derde van het plaatsje werd verwoest. Maar je kunt hier nog wel de sfeer van de Franse provincie opsnuiven, van een Citroëngarage tot een mooie laan met platanen. In de omgeving wordt het landschap beheerst door de wijnbouw, waar op 1300 ha côtes du Rhône wordt geproduceerd. In de Église St-Andéol (eind 11e/begin 12e eeuw) met de achthoekige klokkentoren staat de sarcofaag van de heilige Andéol, die hier in de 3e eeuw als martelaar stierf. Je kunt hier het **Palais des Evêques** bezichtigen. Dit middeleeuwse bisschoppelijk paleis is in de loop der eeuwen uitgebreid en biedt onder andere banketzaal, grote keukens, plafondschilderingen uit de 17e eeuw en een rozen- en kruidentuin. In de kapel vind je een expositie van werken van de schilder René Margotton (1915-2009), die tot de Parijse school wordt gerekend en als een van de laatste kubisten van de 20e eeuw wordt beschouwd (16, rue Poterne, half juli-half sept. wo.-zo. 10-12, 16-20 uur, €12, kinderen €10, tot 12 jaar toegang gratis).

Bij de **Sources de la Tourne** komen de onderaardse waterlopen van het Plateau des Gras aan de oppervlakte. De bron Grand et Petit Goul (ook wel Goul du Pont genoemd) is zo'n 140 m diep, de Goul de la Tannerie ongeveer 115 m. De twee beekjes die hier ontspringen vormen samen de Tourne en stromen door het oude washuis (*lavoir*). Het Gallo-Romeinse reliëf is gewijd aan de god Mithra, die hier vóór de kerstening werd vereerd (Val de Tourne, evenwijdig aan de Rue Ste-Croix).

🍷 Eenvoudig en lekker Le Clos des Oliviers

Dit hotel-restaurant biedt betaalbare lunchmenu's met eenvoudige gerechten, maar ook de betere regionale keuken. In de zomer kun je ook buiten zitten.

Place du Champ de Mars, tel. 04 75 54 50 12, hotel-ardeche-sud.com, mrt.-sept. di.-za. | €

🏠 Weekmarkt

In de zomer vind je de **markt** op de Quai du Rhône en de Place de la Concorde, van november tot en met april op de Place de l'Église, altijd op wo.-ochtend.

🍷 Lokale wijnen

Château Les Amoureuses

Op deze met 80 ha relatief grote biodynamische wijnboerderij worden van regionale druiven als grenache en syrah witte, rode en roséwijnen gemaakt. De prijzen variëren van €10 tot €50.

Chemin de Vinsas, 07700 Bourg-St-Andéol, tel. 04 75 54 51 85, lesamoureuses.wine, ma.-za. 10-18 uur

📍 Info

Office de Tourisme: Place du Champ de Mars, 07700 Bourg-St-Andéol, tel. 04 75 54 54 20, gorges-ardeche-pontdarc.fr.

Ruoms 🏠 G/H 4

Naast Vallon-Pont-d'Arc is Ruoms het tweede toeristisch centrum nabij de Gorges de l'Ardèche.

Zomerse drukte

De vakantiegangers van de vele campings en vakantiehuizen in de omgeving van Ruoms (2270 inw.) komen hier vooral om te winkelen en rond te slenteren – het levendigst is het op vrijdag, de marktdag. Cafés, restaurants, winkels en verhuurders van boten en fietsen vind je in de Rue Nationale.

Als je het oude centrum (*vieille ville*) wilt verkennen, kun je voor een goede oriëntatie het best eerst een rondje om de stadsmuur lopen en vervolgens de straatjes erbinnen doorkruisen. Hoogtepunten zijn het Maison du Baron en het Maison des Gardes.

Ten noorden van Ruoms ligt de imposante **Cirque de Gens**, een 180 m hoge rotswand in een bocht van de Ardèche. Er is daar een strandje, dat je met de auto bereikt door richting Chauzon te rijden.

Kanoërs hebben eerst nog respect voor stuwen zoals hier bij Ruoms, tot ze de waterglijbanen ontdekken. Maar pas op: vaak zit juist hier een fotograaf op de oever die het moment vereeuwigt ...

🏠 Camping

In de zomermaanden juli en augustus kiezen de meeste toeristen die de Ardèche bezoeken voor een kampeervakantie. Dit betekent dat je in het hoogseizoen beslist moet reserveren voor een staanplaats of een houten chalet. Hetzelfde geldt overigens voor een vakantiehuus.

🏠 Centraal gelegen

Clos Olivier de Serres

Dit landgoed (voorheen het postkantoor) werd verbouwd tot ruime appartementen (met keuken) voor vier personen. In de tuin bevindt zich een verfrissend zwembad. Dat je hier vlak langs een drukke weg zit merk je niet door het dubbele glas. Pluspunt: je kunt het meeste wandelend doen.

2, av. Olivier de Serres, tel. 06 72 78 95 22, closolivierdeserres.com | €€

🏠 Paradijselijk

La Digue

Viersterrencamping met honderd staanplaatsen en houten chalets, rustig gelegen aan een grote bocht in de

rivier. Kiezelstrand, zwembad, bar en tennisbaan.

In Chauzon, 6 km ten noorden van Ruoms, tel. 04 75 39 63 57, camping-la-digue.fr, apr.-sept.

🍷 Bistrot de Pays Le Bec Figue

Deze bistro in Labeaume is gevestigd in het voormalige raadhuis. Op zwarte borden staan de daggerechten vermeld, die met verse, regionale ingrediënten worden bereid. Een van de specialiteiten is de *plancha Ardéchoise* met vleeswaren, kaas, salade, peren en druiven. Een plaatsje op het mooie terras met uitzicht op de dorpskerk is gewild, dus reserveren is aan te bevelen.

Place de l'Église, 07120 Labeaume, tel. 04 75 35 13 32, bistrotdepays.com/le-bec-figue, mrt.-dec. dag. voor lunch en diner | €-€€

🍷 Onder de lindebomen Les Tilleuls

Dit restaurant ligt weliswaar enigszins buitenaf in het dorpje Lagorce, maar biedt wel gerechten die het kwaliteitslabel Goutez l'Ardèche dragen. Kok Serge Vincent hecht waarde aan ingrediën-

tot biosfeerreservaat uitgeroepen en in 2011 op de Werelderfgoedlijst geplaatst, beslaat een oppervlakte van 3200 km². In het 930 km² grote kerngebied (rondom de Mont Lozère, de Mont Aigoual en de Causse Méjean), dat streng wordt beschermd, wonen nog geen zeshonderd mensen. Het is een van de dunste bevolkte gebieden van Frankrijk, waar de schaapenteelt en de landbouw van oudsher maar een heel bescheiden bestaansbasis boden. Het nationaal park biedt bescherming aan talloze al dan niet endemische plantensoorten, waaronder meer dan veertig soorten orchideeën. Verder heeft men hier succesvol bedreigde diersoorten in hun natuurlijke leefgebied uitgezet, zoals gieren, bevers, otters, moeflons, auerhanen en lynxen.

Het park ligt grotendeels in het departement Lozère, met kleinere stukken in de departementen Gard, Hérault en Aveyron. Er mogen hier dan strenge regels voor de landbouw en rigide bouwvoorschriften van toepassing zijn, bezoekers zijn van harte welkom. Het omvangrijke netwerk van paden voor wandelaars, fietsers en ruiters maken de Causse en de Cevennen aantrekkelijk voor sportieve natuurliefhebbers (Place du Palais, cevennes-parcnational.fr, juni, sept.-okt. ma.-za. 9.30-12, 14.30-18, juli-aug. ook zo.).

In de lente zijn de Causse bezaaid met orchideeën; een van de grootste is de purperorchis

🏠 Nostalgiech

Grand Hôtel du Parc

Dit driesterrenhotel staat midden in Florac in een groot park. Het oude pand, met ietwat ouderwetse kamers, heeft een moderne aanbouw (vraag naar een kamer met uitzicht op de tuin!). Er is ook een zwembad.

47, av. Jean Monestier, 48400 Florac, tel. 04 66 45 03 05, grandhotelduparc.fr | €

🏠 Ongedwongen en charmant

Hôtel La Lozerette

Dit verzorgde hotel staat weliswaar aan de weg naar Le Pont-de-Montvert, maar die is niet bijzonder druk. De ontvangst is vriendelijk en de 21 kamers met balkon zijn licht en knus. Het familiehotel staat onder leiding van Pierrette Agulhon; de derde generatie na moeder en oma, die het hotel in 1926 opende.

6 km ten noordoosten van Florac in Cocurès, tel. 04 66 45 06 04, lalozerette.com, half apr.-okt. | €

🏠 Camping aan de Tarn

Chantemerle

Kleine, rustige tweesterrencamping met bijna tachtig staanplaatsen en een paar stacaravans. Je kunt hier in de rivier zwemmen.

4 km ten noordoosten van Florac in Bédouès, tel. 04 66 45 19 66, camping-chantemerle.com, apr.-okt.

🍴 Voor tussendoor

Zeer in trek voor een snelle lunch zijn de goedkope restaurants met regionale gerechten en pizza's aan de lommerrijke Esplanade Marceau Farelle in het centrum. Een stuk verfijnder zijn de smakelijke vlees- en visgerechten in het restaurant van hotel **La Lozerette** (zie hierboven, ma.-wo. gesl. voor lunch, di.-avond alleen open voor hotelgasten | €€), die worden bereid naar recepten uit de regio Lozère.

🍴 Ambitieuw

Adonis

De jonge chef-kok van dit restaurant in hotel Gorges du Tarn is na zijn opleiding in de haute cuisine teruggekeerd naar zijn

geboortestreek. Hij werkt met regionale ingrediënten, zoals wild, eekhoortjesbrood, kastanjes en geitenkaas.

48, rue du Pêcher, tel. 04 66 45 00 63, hotel-gorgesdutarn.com, dag. 12.-13.30, 19-20.30 uur, wo.-do. alleen diner | €€-€€€

🍷 Zoetigheden

Atelier du Miel et de la Châtaigne

Producten van kastanjes en honing.

5, rue du Vibron, di.-za. 9-12.30, 14.30-19, zo. 10-12 uur

🍷 Producten uit de Cevennen

Chez les Paysans de l'Esplanade

Worst, kaas, jam, honing, siroop, wijn en andere specialiteiten van ruim tien boeren.

8, esplanade Farelle, boutiquespaysannes.fr, Pasen-Allerheiligen di.-za. 9.30-12.30, 16-19, zo. 9.30-12.30, Allerheiligen-Pasen do., zo. 9.30-12.30, vr.-za. 9.30-12.30, 16-19 uur

🍷 Weekmarkt

Place de la Mairie

Do.-ochtend.

🏠 Voor actievelingen

Cévennes Evasion (1, rue du Briançon,

tel. 04 66 45 18 31, cevennes-evasion.com) en **Sport Nature Lozère** (11, esplanade Marceau Farelle, tel. 06 83 41 73 08, sport-nature-lozere.com) organiseren grotten-, mountainbike- en wandeltochten, canyoning en andere outdooravonturen.

📍 Info

Office de Tourisme: Place de l'Ancienne Gare, 48400 Florac, tel. 04 66 45 01 14, cevennes-gorges-du-tarn.com.

IN DE OMGEVING

Menhirs en dinosauriërs

Vanuit Florac kun je een wandeling maken de **Causse Méjean** op. Het landschap op de door de wind geteisterde hoogvlakte is fascinerend door zijn kaalheid. De rotsformaties van de **Chaos Nîmes-le-Vieux** liggen verder naar het zuiden bij Meyrueis (zie blz. 97).

Op de rots boven **St-Laurent-de-Trèves** (M D 6), 9 km ten zuidoosten van Florac, lieten dinosauriërs 190 miljoen jaar geleden pootafdrukken achter. Ongeveer 6 km verderop ligt net onder een bergtop het dorp **Barre-des-Cévennes**, dat pronkt met een romaanse kerk en oude huizen uit de 15e-17e eeuw.

Menhirs en dolmen zijn er niet alleen in Bretagne, maar ook in het zuiden van Frankrijk. Alleen al in het departement Lozère zouden er rond de 350 dolmen zijn. **La Cham des Bondons** (M D 4/5), 15 km ten noordoosten van Florac aan de D135, is de op een na grootste verzameling van prehistorische monumenten in Europa (na Carnac in Bretagne), met circa 150 menhirs en dolmen. Bij de D35, is de op de afslag naar de D135, begint het *sentier des menhirs* (bewegwijzerd wandelpad, 2 uur). De grafmonumenten zijn in de periode van circa 4000-2000 v.Chr. opgericht boven tumuli (grafheuvels), die waarschijnlijk eeuwenlang als begraafplaats hebben gediend. Ook op de **Causse Méjean** zijn megalieten te vinden, zoals de dolmen van Pierre-Plate bij Florac en bij Mas St-Chély.

Gorges du Tarn

🏠 B/C 5/6

Zelfs vanuit een vliegtuig op grote hoogte is te zien hoe diep de canyon is die de Tarn in de Causse heeft uitgesleten. Het water heeft zich een weg gebaad door het kalksteen, waardoor een levendig reliëf is ontstaan, met eenzame hoogvlaktes en diepe kloven – een paradijs voor kanoërs en kajakers, wandelaars en fietsers (zie blz. 82).

Vakantieoord

De dorpen **Le Rozier** en **Peyreleau** liggen aan het einde van de canyon, bij de samenloop van de Tarn en de Jonte en op het punt waar de Causse Méjean, de Causse Noir en de Causse de Sau-